

THINLUNG LEI NA NGANDAMNAK LE NGANDAMNAK KONG HNGALHTERNAK MARYLAND (MARYLAND DEPARTMENT OF HEALTH AND MENTAL HYGIENE) ZUNG THEN

PUMPAK HRANG LAWNG HMANTAWNMI TUAHTONING PAWL THEIHTERNAK

HI THEIHTERNAK NIH HIN NA NGANDAM NAK KONG KHA ZEI TIN HMAN AN SI LAI TIMI LE ZEI TIN PHUAN AN SI LAI TIMI LE HI HNGALHTERNAK PAWL HI ZEITIN DAH LAK KHAWH AN SI TIMI PAWL KHA A LANGHTER. ZAANGFAHNAK TEIN LUNGLIANG LAK IN RAK REL HRAM SAWH.

Biahmaithi

Ngandamnak le thinlung lei ngandam nak Maryland zungthen (DHMH) nih ai hmai tlak chih mi cu nang mah ngandamnak kong theihternak kil ven hi asi. DHMH nih kilven mi ngandamnak theihternak pumpak si mi pawl (PHI) zohkhenh ding ah phunglam a herh. PHI ah cun pumsa lei siseh, lung thin lei siseh nangmah he ai peh tlai mi vial te siloah nangmah sin in ka ngah mi pawl si hna seh, an in tloptiong pawl si hnaseh, thlawpna man pawl sihnaseh fawi tein theih khawh nak ding hngalhternak pawl an i tel. Phunglam ning tein le PHI upat nak he hi theihternak ah hin na covo pawl le upadi ning tein, kan rian pawl cu hmuh khawh an si. Nangmah an in thlopnak ding hrang siloah thlopbul ding ah DHMH nih ngandam nak kong kha an in hal lai, cun mah pawl cu rikawt an tuah dih lai. Rikhawt ah cun na zawtnak hmelchunhnakpawl, an in chek mi rizalh pawl, zawtnak kawl nak le thlopbul nak pawl an i tel. Kha theihternak pawl a si mi na ngandamnak siloah sithlopnak rikhawt le upadi lei a herh mi vial te cu tinhmi a phun phun ah hman asi lai. DHMH nih hi theihternak zulh phung lam kong hi zeitik caan poah ah a thlen khawh nak nawl a nei ko nain DHMH le a rianttuan ti phu pawl nih cun hi theihternak i ai tial mi pawl hi zulh an herh . Hi theihternak a thar hi DHMH aiawhtu pawl sin poah ah kawpi hal khawh asi. Kan website asimi <http://dhmh.maryland.gov> zong ah kan tar ko.

Onhmi hmanna le phuanna pawl

DHMH riantuan tu pawl nih an rian an tuan caan te lawng ah na ngandamnak kong hi an hmuh khawh lai. Pungman hman tawn mi nak in DHMH nih hman a duh ah cun upadi nih a senh asiloah a herh ti dah lo cun nangmah sin in tialmi hnathlak pi nak DHMH nih a neih hrim hrim a herh. A tang lei pawl hi nang mah ngandamnak kong hman khawh nak ding le phuan khawh mi pawl tibantuk a tahchunhnak pawl an si:

Tuahtoning, tangka pek nak siloah thlopbulning he pehtlai in hnathlak pi nak tel lo hman nak pawl le phuanna pawl

- **Tuahtoning:** Na ngandam nak kong pawl cu tuahtoning hnathlak pi nak siloah hnathlak pi lo nak ding le na si thlopbul nak tuahtoning pawl hi ai tlak ma tlak lo ti biachah nak ding ah DHMH nih a hman khawh men hna. Biana ah, DHMH an zoh khenh tu nih nai rak i thlopbul ning le a tu na si ning pawl kha a herh ning in zoh than a herh kho men.
- **Tangka pek ding:** Si thlopbulnak a dih ding mi tangka lei halnak ding le kan in thlopbul ning he nai tlak le tlak lo biachah nak ding ah na ngandam nak kong cu DHMH nih a hman khawh men. Biana ah, na ngandam nak thlopbul nak ding a dih mi an liam piak tu ding sin ah kan kuat hna lai.

- **Thlobbulning:** na si ning kong vial te cu an in thlobbulning a that le that lo tuaktannak ah siloah cozah lei rian nei tu pawl sin ah hman khawh men.

Upadi ning tein ngandamnak kong hman nak le phuannak a dang dang

- **Theihternak tinhmipawl:** A dang hmuhsaknak a kan pek lo ah cun, DHMH nih mah theihter tthannak hi nan inn ah kan in kuat khawh men.
- **Upadi ning in:** Upadi nih ngandam nak kong theih a herh asi ah cun DHMH nih a phuan khawh men.
- **Mizapi hrang ngandamnak cawlcanghna:** zawtnak kong, hliamhma kong, siloah thihnak nung nak he ai peh thlai mi kong he a dang khua lei le mizapi hrang ngandamnak kong cu peh thlai ah cun a herh ning in DHMH nih na ngandam nak kong cu a hman khawh men.
- **Ngandamnak kong cuanhchungna:** na ngandam nak kong hi khua dang dang zong le Aiawhtu pawl sin zong ah upadi nih a herh ning in DHMH nih a hman khawh. A biana ah, cazin chektu, thatein zoh than nak, dothlatnak le nawlpek nak lei chek nak ah.
- **Palikbawi, si lei chek tupawl, ruakvuitu pawl le pumsa petthen tu pawl:** DHMH nih cun a thi mi pawl hrang ah palik bawi, si lei chek tupawl si loah ruakvui tu pawl sin ah na ngandamnak kong cu phuan khawh men. Cu pin ah mit, tissue siloah kutke heitipawl pumsa pekthen tu phu sin ah a phuan khawh men.
- **Hlathlainak timhna:** Thil umtuning pawl le kan Institutional Review Board tang ah um mi siloah a dang rianpek mi board pawl sin cun DHMH nih si lai hlathlainak bawmtu ngandamnak kong pawl cu a phuan khawh.
- **Tlerhna kha ngandamnak siloah humhinnak ah thlen:** ngandamnak le humhinnak a tlerhtu cu hrialkhawh nak ding ah ngandamnak kong cu a herh ning in upadi hman ding i vun sernak siloah a tlerhtu kham kho tu pakhat khat sin ah phaun asi kho men.
- **Ningcang lo in hman le daithlanak:** Ningcang lo in hman hnawh mi, daithlanak, chungkhar chung buaibainak siloah sualna a dang dang pawl inn tuar tu na si tiah kan zumh asi ah cun nawlnei tu sin ah na ngandamnak kong cu DHMH nih a phuan khawh men.
- **Cozah ttuan nga ding rian:** Ralkap le ralkap pensen pawl ngandamnak kong cu umtuning cheukhat pawl ah siseh, cozah lei nih thatnemnak a ngeih ding hrang simi ralkap tlakding mincazin pek nak ah siseh, ram humhinnak ah siseh, Hoatu bik (President) huhphenhna ah siseh DHMH nih ngandamnak kong cu a phuan khawh men.
- **Chungkhat, hawikawm, siloah an thlobbultu pawl:** Thlobbul man siloah nai thlobbul nak he dairek ai peh thlai chungkhat hawikawm sin ah na ngandamnak kong cu DHMH nih a phuan khawh men.
- **Riantuantu chamrulhna:** rian he ai peh thlai mi palhsualnak dah ti lo siloah khawndennak hrang ah thatnemnak pe kho tu parawkarem pawl sin ah ngandamnak kong cu DHMH nih a phuan khawh men.
- **Mizaw min le umnak khupnak cauk:** na min in a rak in leng mi pawl sin ah na umnak le phone no pek ding cu DHMH a rian asi lo. Sehmanhsehlaw DHMH nih umnak le phone no a neih zong ah nangmah nawlpek nak lo in theih lo mi mileng sin ah kan in phuan lai lo. Cun kan pek hna asi

hmanh ah na min, umnak, buaktlak na si ning(bianaah, a tha, punghman tbk) le na biaknak lei he ai peh tlai mi lawng pek an si lai.

- **Tazacuai, taza i cuai le ka ta si ti i elnak:** tazacuai nak, siloah ka ta si ti i elnak ah nai tel ah cun, DHMH nih biaceihzung siloah aw dar, biaceihzung lei nih khawhak ca, hmuhnak nawlnak , nangmah aiawhtu nih zung ah achuah pi mi siloah upadi ning in a herh mi a dang dang he ai peh tlai mi na ngandamnak kong cu a phuan khawh men.
- **Upadi hman ding in van sernak:** Upadi a herh ning in siloah biaceihzung auh nak ca ning in tinhmi pawl hrang ah upadi hmanding in vansernak cun na ngandamnak kong cu DHMH nih a phuan khawh men.
- **Onhmi cawlcanghnak tuahnak ding hrang pati adang dang:** A cung lei van langhter mi cawlcanghnak pawl hi DHMH nih a mih tein ai tuah khawh men, si loah DHMH asi lo mi (rian tuan ti hawi) pawl zong kha kan hman ter khawh hna. Hibantuk in kan mah aiawhtu midang sin ah na PHI kan phuan asi ah cun, na PHI cu pumpak hrang he aitlak mi hnatlak nak he kan in kilven piak lai.
- **Fund kawlnak cawngcanghnak:** DHMH hrang fund kawlnak ah si seh, rian a tuan nak ah siseh, tangka kawlnak asi ah cun nangmah he biakchawhnhnak ding hrawng ah na kong cu DHMH nih a hman khawh men. Na kong kan phuan mi tu cu nangmah pehtleih khaw nak ding lawng si lai, na min, umnak hmun le phone number cun DHMH ah nai tlopbul ni siloah tuahtoning pawl an si lai.

Na Covo Pawl

Nang nih a tang lei covo pawl hi na neih han:

- **Khamnak pawl nawl khawhnak:** Na kong kan phuan mi siloah kan hman mi cung ah hin khamnak siloah ri khiahnak pawl halnak nawl na nei. Asi khawh chung in na hal mi pawl cu DHMH nih cun a zulh lai nain na hal mi khamnak cu zulh hrimhrim ding ti cu a um lo. Upadi nih a herh ti dah lo cun, hi phuan nak nih tlopbulnak a dih mi pek khawh ding hman ding ah DHMH nih na hal nak nawl cu a zulh lai. Cun kilveng mi ngandamnak kong ah cun tlopbulnak petu nih an pek piak mi pawl asi mi tlopbul ning phun siloah daan zong ai tel chih.
- **Athli te pehtlaihnak halkhawhnak:** Na um nak hmun dang siloah phundang in na kong lam cu DHMH kha rak ka kua u tiah hal nak nawl na nei. Mah ca cu tuah piak ding ah a awl ah cun DHMH nih nah al mi cu kan zulh hrim hrim lai.
- **Tha tein zoh le kawpi:** (Psychotherapy ttialmi, upadi ning in khawmhsuatmi pawl le upadi nih a khap mi ngandam nak kong) dah ti lo cun, na ngandam nak kong cu ca ttial in hal nak nawl na nei. Na ngandamnak kong kawpi na duh ah cun, men deng te kan in lak lai, kawpi men, milubenh men le timhtuah nak men siloah ngandam nak kong kilven men liam na hau lai. Na kong i na duh nak zawn te kha hal nak nawl na nei, cun advance in a men zong pek chung khawh si. DHMH nih na kong cu catlap si lomi (electronic) in a kilkawi si ah cun, kawpi cu nangmah sin siloah pek na duh mi sin poah ah kan kuat khawh ko.
- **Remhtthanduh mi halnak:** Na ngandam nak kong kilven mi kha remh chap ding siloah fawnhchap ding pawl cu ca tial in hal nak nawl na nei. Na hal mi hna tuah piak ding ah ni 60 chung DHMH nih a tuah lai, a herh ah cun ni 30 chap rih ding si lai. Ngandamnak kong kha

(1)ahman le a tling: (2) kan mah nih kan tuah mi siloah kan kilven mi si locun: (3) phuan ding ah onhmi asi lo cun DHMH nih na hal mi kha a hlwt khawh men. DHMH nih remhtthan ding hnatlak ah cun, DHMH nih ngandamnak kong cu a thlen lai I chim na si lai, cun mah kong theih a herh mi paoh paoh kha theihter dih an si lai.

- **Nawlpeknak herh:** Sitlopbulnak hman cem mi le phuan cem mi hrang, biakchawnhnak cohlanak hrang le na PHI zuar ding hrang ah nangmah nawlpeknak fial ding nawl na nei.
- **Phuannak cazin cohlan nak:** April 14, 2013 hnu na ngandamnak kong phaunmi cazin pawl halnak ding nawl na ngei. Tuahtoning, tangka peknak le thlopbulning dah ti lo cazin na hal ni in kum ruk hnu ah na ngah te lai. Cu pin ah, DHMH catial in na kan hal i kan in pek mi, ram humhinnak ah pek mi, upadi ser tu bawipawl sin pek mi siloah hman mi thil pawl hrang phuan mi cazin cu DHMH nih pek a hau lo. Cubantuk cazin kumkhat awi khat chuah nak caah a man liam a hau lo. Cu pin ah, tuahtoning, tangka peknak le thlopbulning pawl hrang phuan ci mi kilkawinak pawl cu DHMH nih cazin in an in pek lai nain mah kong pawl cu hal ni in kum thum hnu lawng ah ngah asi te lai.
- **I tel lo:** fund kawl pawl he chawnhbiaknak ah tel nak nawl na neih bantuk in tel lo nak nawl zong na nei. DHMH mizaw dairektary (umnak, phone no) cauk chung ah i tel lo ding zong nah al khawh.
- **Hngalhternak cohlan:** Na halnak zulh in hi hngalhternak kong hi catlap in siseh, electronic in siseh cohlan nak nawl na nei.
- **Theihcia chung mi hngalhter chungnak cohlan:** Humhim thenglo mi na PHI theihcia an si tik poah ah hngalhter chungnak cohlan khawh nak nawl na nei.
- **Chuahkehnak kong huhphenhnak cohlan:** DHMH i thlopbulnak chung thil pawl kha ngandamnak tinh mi asi ah cun, minsen thut mi tang lawng ah na chuahkehnak kong cu hman le phuan an si lai.
- **Thinlung lei ngandamnak kilkawinak pawl cohlan:** Nangmah hnatlak pi nak um lo in thinlung lei thlopnak an hman cuahmah mi pawl kilkawinak kha an phuan asi ah cun, DHMH nih cun an phuan hnawh chan mi he ai tlak mi kong lawng lawng a phuan lai.

Theihternak A dang dang:

Hi catial hi holh dang in lak khawh asi, cun pumtlamtling lo pawl hrang ah phun dang in lak khawh asi. Hal ding na neih le thling deuh theih na duh ah cun, hi ka hin pehtleih khawh an si: **(thimmi rian unit pehtleihnak min le number kha langhter)** _____

Pumpaksining kan Tuahtoning ah harnak theihter ding ah:

Pumpak na covo kha an ka buar ter ti na zumh nak cun, ripawt khawh an si.

- Ripawt nak ca cu Department of Health and mental Hygiene, Division of Corporate Compliance ah kuat khawh asi. Fawn no cu 1-866-770-7175 asi.
- Na ripawt cu Secretary of the U.S. Department of Health and Human Services, Office of Civil Rights zong ah kuat khawh an si. Pehtleihnak ding ah Department of Health and Mental Hygiene ah fawn na chawnh khawh hna.

Zeibantuk ripawt na ttial hmanh ah DHMH nih lehrulhnak zeihmanh a tuah lai lo.

Tinhmi Nathla: Hi theihternak hi August 19, 2013 in thawk a si lai.

(Parawkrem tuaktan tu pawl nih hi minthut cia mi theiher tthannak hi an herh ding cu a fiang)
Theiher tthannak hi thil thil se:

Mizaw siloah Aiawhtu

Nithla

Hi theihertthannak ngah khawh lo si cun, zeih ruang ah:

DHMH Aiawhtu Min Thut